

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
Hevesy György Kárpát-medencei Kémiaverseny, 7. évfolyam, 2026. május 30.

1. feladat

1. <i>a, d</i>	2 × 1 pont	2 pont
2. <i>a</i>		1 pont
3. <i>c</i> (A <i>d</i> megadása nem jár pontlevonással.)		1 pont
4. <i>e</i>		1 pont
5. egyik sem		1 pont
6. <i>a</i>		1 pont
7. <i>e</i>		1 pont
8. <i>b</i>		1 pont
9. <i>c, e</i>	2 × 1 pont	2 pont
10. egyik sem		1 pont
- (A fentiektől eltérő válaszok esetén 0 pont, az 1. és 9. kérdésben egy helyes válasz 1 pont.)

12 pont

2. feladat

1. Be	2. H	3. Na	4. Zn	5. O	6. Hg	7. I	8. Cs	9. Se	10. Rn
11. Mg	12. S	13. Rb	14. Tc						
- 14 × 1 pont   **14 pont**

3. feladat

	<i>Legkisebb</i>	<i>Legnagyobb</i>
1.	<i>b, c</i>	<i>a</i>
2.	<i>c</i>	<i>a</i>
3.	<i>a</i>	<i>b</i>
4.	<i>a, b</i>	<i>c</i>
5.	<i>c</i>	<i>a, b</i>
6.	<i>a, c</i>	<i>b</i>
7.	<i>b, c</i>	<i>a</i>
8.	<i>b</i>	<i>c</i>
9.	<i>c</i>	<i>a</i>
10.	<i>c</i>	<i>b</i>

20 × 1 pont = **20 pont**

4. feladat

<i>Részecskeszámok</i>	<i>Anyagmennyiségük (mol)</i>
$1,2 \cdot 10^{23}$ ion	0,2
$1,5 \cdot 10^{23}$ atom	0,25
$1,5 \cdot 10^{23}$ molekula	0,25
$6 \cdot 10^{23}$ elektron	1
$6,6 \cdot 10^{23}$ elektron	1,1

<i>Részecskeszámok</i>	<i>Anyagmennyiségük (mol)</i>
$9 \cdot 10^{23}$ ion	1,5
$1,2 \cdot 10^{24}$ proton	2
$1,5 \cdot 10^{24}$ elektron	2,5
$3 \cdot 10^{24}$ proton	5
$3 \cdot 10^{24}$ molekula	5

Minden helyes adat ½ pont   **5 pont**

Kémiai jel	Tömeg	Anyagmennyiség (mol)	Elemi vagy kémiai részecskék száma
Na	2,3 g	0,1	$6,6 \cdot 10^{23}$ elektron
Mg ²⁺	2,43 g	0,1	$6 \cdot 10^{23}$ elektron
H ₂	10 g	5	$3 \cdot 10^{24}$ molekula
H ₂ O	9 g	0,5	$3 \cdot 10^{24}$ proton
S	8 g	0,25	$1,5 \cdot 10^{23}$ atom
CO ₂	11 g	0,25	$1,5 \cdot 10^{23}$ molekula
O ²⁻	4 g	0,25	$1,5 \cdot 10^{24}$ elektron* ($1,2 \cdot 10^{24}$ proton)
Na ⁺	4,6 g	0,2	$1,2 \cdot 10^{23}$ ion
F ⁻	28,5 g	1,5	$9 \cdot 10^{23}$ ion
O ₂	4 g	0,125	$1,2 \cdot 10^{24}$ proton

Minden helyes anyagmennyiség az „Anyagmennyiség” oszlopban ½ pont 5 pont
Minden helyes adat az „Elemi vagy kémiai részecskék száma” oszlopban 1 pont 10 pont
(Az oxidion mellett az elektronok száma helyett a protonszám akkor fogadható el 1 pontért, ha az oxigénmolekulához nem írta ugyanezt az adatot.) 20 pont

5. feladat

- a) Ha 100 g víz 20 °C-on 34,0 g KCl-t képes oldani,
akkor x g víz képes 29,9 g KCl-ot oldani.
- $$\frac{x}{100} = \frac{29,9}{34,0} \rightarrow x = 87,94 \text{ g víz képes oldani} \quad 2 \text{ pont}$$
- Az oldat tömege így: 29,9 g + 87,94 g = 117,8 g 1 pont
Mivel az oldat 100 cm³ volt, így a sűrűség: $\rho = 117,8 \text{ g} : 100 \text{ cm}^3 \cong 1,18 \text{ g/cm}^3$. 1 pont
(Másik levezetés:
a 20 °C-on telített KCl-oldat: $\frac{34 \text{ g}}{134 \text{ g}} \cdot 100\% = 25,37$ tömeg%-os (1 pont)
A feladatban szereplő 29,9 g kálium-klorid:
29,9 g : 0,2537 = 117,9 g oldatban van (2 pont)
 $\rho = 117,9 \text{ g} : 100 \text{ cm}^3 \cong 1,18 \text{ g/cm}^3$ (1 pont))
- b) 20 °C-on a telített KI oldat: $\frac{144}{244} \cdot 100\% = 59,02$ tömeg%-os 1 pont
Tehát 100 g oldatban 59,02 g KI és 40,98 g víz van. 1 pont
80 °C-on 40,98 g víz oldani képes: $\frac{40,98}{100} \cdot 192 \text{ g} = 78,68 \text{ g KI-ot}$. 2 pont
78,68 g – 59,02 g = **19,66 g KI** oldható még a 100 g oldatban 80 °C-on. 1 pont
(Másfajta levezetés:
20 °C-on a telített KI oldat: $\frac{144}{244} \cdot 100\% = 59,02$ tömeg%-os (1 pont)
100 g telített oldat 20 °C-on 59,02 g KI-ot tartalmaz,
ha 80 °C-on még x g KI oldható benne, akkor:
(100 + x) g oldatunk és benne (59,02 + x) g KI lesz (1 pont)
80 °C-on a telített KI oldat: $\frac{192}{292} \cdot 100\% = 65,75$ tömeg%-os (1 pont)
Az oldatra így felírható:
 $\frac{59,02+x}{100+x} = 0,6575$ (1 pont)
Ebből $x = 19,65 \text{ g}$ (1 pont))

- c) Egy példa a levezetésre:
- Vegyünk 5 mol vizet, és akkor ahhoz 1 mol ionnak kell az oldatban lennie. 1 pont
- 5 mol víz: $5 \cdot 18 \text{ g} = 90 \text{ g}$ 1 pont
- Mindegyik vegyület (KF, KCl, KBr, KI) két ionra bomlik, így 1 mol ion 0,5 mol vegyület oldódásakor képződik. 1 pont
- 0,5 mol KF: $0,5 \cdot 58,1 \text{ g} = 29,05 \text{ g}$
- 0,5 mol KCl: $0,5 \cdot 74,6 \text{ g} = 37,3 \text{ g}$
- 0,5 mol KBr: $0,5 \cdot 119 \text{ g} = 59,5 \text{ g}$
- 0,5 mol KI: $0,5 \cdot 166 \text{ g} = 83 \text{ g}$
- 100 g vízben feloldandó sók tömegei ebből (egyenese arányossággal):
- KF: $29,05 \text{ g} : 0,9 = 32,3 \text{ g}$ 1 pont
- KCl: $37,3 \text{ g} : 0,9 = 41,4 \text{ g}$ 1 pont
- KBr: $59,5 \text{ g} : 0,9 = 66,1 \text{ g}$ 1 pont
- KI: $83 \text{ g} : 0,9 = 92,2 \text{ g}$ 1 pont
- A táblázat alapján:
- KCl-ből** csak 27,6 g oldható 100 g vízben, így **nem készíthető ilyen oldat.** 1 pont
- KBr-ből** csak 53,5 g oldható 100 g vízben, így ebből **sem készíthető ilyen oldat.** 1 pont
- KF-ből** 100 g vízben **32,3 g**-ot kell oldani. 1 pont
- KI-ből** 100 g vízben **92,2 g**-ot kell oldani. 1 pont
- 20 pont**

6. feladat

a)

A fém vegyértéke	2	3	4	5
A vegyület jele	B	A	C	D

$4 \times 1 =$

4 pont

- b) Például a **B** vegyületre, amely 41,76 tömeg% fémet tartalmaz. 1 pont
- A képlete: XCl_2
- 100 g vegyület esetében 41,76 g fém mellett 58,24 g klór van a vegyületben.
- 58,24 g klór (atom vagy ion): $58,24 : 35,5 \text{ g/mol} = 1,64 \text{ mol}$. 1 pont
- Tehát 1 mol X 2 mol Cl-ral lép reakcióba, vagyis 1,64 mol Cl 0,82 mol fémet jelent. 1 pont
- Ebből a fém moláris tömege: $41,76 \text{ g} : 0,82 \text{ mol} = \mathbf{50,9 \text{ g/mol}}$ 1 pont
- Ez a fém a **vanádium (V)**. 1 pont

(Másfajta levezetés:

A képlet XCl_2 .

(1 pont)

$$\begin{array}{r} 1 \text{ mol X} \\ M \\ 41,76 \text{ g} \\ \hline \frac{M}{41,76} = \frac{71}{58,24} \rightarrow M = 50,9 \text{ g,} \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \text{ mol Cl} \\ 71 \text{ g} \\ 58,24 \text{ g} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{l} (1 \text{ pont}) \\ (2 \text{ pont}) \end{array}$$

vagyis 50,9 g/mol a fém moláris tömege, ami a vanádiumnak (V) felel meg. (1 pont))

(Bármelyik másik képletből és a hozzá tartozó tömegszázalékból ugyanez az eredmény adódik!)

- c) $\text{V} + 2 \text{Cl}_2 = \text{VCl}_4$ (vagy: $\text{X} + 2 \text{Cl}_2 = \text{XCl}_4$) 1 pont
- $2 \text{VCl}_5 = 2 \text{VCl}_4 + \text{Cl}_2$ (vagy: $2 \text{XCl}_5 = 2 \text{XCl}_4 + \text{Cl}_2$) 1 pont
- $2 \text{VCl}_4 = 2 \text{VCl}_3 + \text{Cl}_2$ (vagy: $2 \text{XCl}_4 = 2 \text{XCl}_3 + \text{Cl}_2$) 1 pont
- $2 \text{VCl}_3 + \text{H}_2 = 2 \text{VCl}_2 + 2 \text{HCl}$ (vagy: $2 \text{XCl}_3 + \text{H}_2 = 2 \text{XCl}_2 + 2 \text{HCl}$) 1 pont
- $2 \text{VCl}_3 = \text{VCl}_2 + \text{VCl}_4$ (vagy: $2 \text{XCl}_3 = \text{XCl}_2 + \text{XCl}_4$) 1 pont

14 pont